

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.20.447/2016/4.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

dr. Sztán Emese ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Kiss Éva ügyvéd

A per tárgya:

Vízdíjtarozás fenn nem állásának megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Miskolci Törvényszék 1.Pf.22.171/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kazincbarcikai Járásbíróság 11.P.21.071/2013/41.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felek között 2000. május 2. napján közüzemi szolgáltatási szerződés jött létre, amelyben az alperes, mint szolgáltatató a felperes ivóvíz ellátásának biztosítását vállalta havonkénti átalánydíj fizetése ellenében.
- [2] Az alperes munkatársai a felperes lakóhelyén évente 1 alkalommal olvasták le a vízmérő órát és ezt követően került sor a felek közötti elszámolásra. A felperesnél 2009. május 26. napján került sor az éves leolvasásra, amikor 418 köbméter vízóra állást

rögzítettek. Ezt követően az alperes munkatársai 2010. augusztusában, majd 2011. májusában olvasták le a településen a vízmérő órákat, amely időpontokban a felperes és házastársa nem tartózkodtak otthon, ezért náluk a vízóra leolvasására nem került sor, az alperes becslés útján a havi átalány alapján állította ki a számlákat.

- [3] A felperes 2011-ben víznyomás-csökkenést tapasztalt, ezért a vízóra-aknában ellenőrizte a vízvezetékét. Ennek során a vízóra utáni flexibilis csőnél repedést észlelt, ezért a csövet saját maga kicserélte. Ennek során eltávolította a vízóra utáni záró plombát (az un. vipakot), amelyet a vízmérő óra felszerelésekor az alperes munkatársai helyeztek el. A csőrepedést és a javítást a felperes nem jelentette az alperesnek.
- [4] Az alperes munkatársai 2011. október 25. napján vízmérő csere céljából felkeresték a felperesi ingatlant, ahol észlelték a mérőóra utáni vízvezeték rendszer házilagos javítását, valamint, hogy a mérőóra az előző leolvasáshoz képest rendkívül magas értéket mutat. Az óra állása 10.557 köbméter volt.
- [5] Az alperes munkatársai tájékoztatták a felperes jelen lévő házastársát arról, hogy a vízmérő nagyon magas vízfogyasztást mutat, azonban a felperes házastársának azon kérdésére, hogy ez konkrétan mit jelent, milyen vízdíj számlát von maga után, azt válaszolták, hogy "az attól függ, hogy egy adott településen mennyibe kerül egy köbméter víz". Ezt követően a vízmérőt lecserélték, amelyről jegyzőkönyvet készítettek, amelyet a felperes házastársa aláírt. Az alperes munkatársai a mérőórát magukkal vitték, azt az alperes utóbb más fogyasztási helyen használta fel.
- [6] A jegyzőkönyvben rögzített vízmérő állás alapján az alperes kibocsátotta a 48663R20012 számú számlát, amely alapján a felperesnek 9.904 köbméter víz díjaként 4.549.251 forintot kellett volna megfizetnie.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesi számla szerinti 4.549.251 forint összeggel nem tartozik, továbbá kérte annak megállapítását, hogy a ... gyári számú vízmérő meghibásodott, a leolvasáskor rögzített mérőállás nem volt valós.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a felperes az alperes által kiállított ... számú vízdíj számla 4.549.251 forint összegével nem tartozik.
- [10] Határozata indokolásában rámutatott: a mérésüggyről szóló 1991. évi XLV. törvény 13. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel abból kellett kiindulni, hogy a mérőeszköz az ellenkező bizonyításáig hitelesnek tekintendő. Miután a felperes javítása

során nem a hitelesítést törvényesen tanúsító jelet, hanem az un. vipakot távolította el, ez nem érintette a perbeli vízmérő óra hitelességét, ezért azt a leszereléséig hitelesnek kellett tekinteni. Ebből következően a felperest terhelte a bizonyítás a mérőeszköz meghibásodása, a valótlan adatokat mutató mérőállás tekintetében.

- [11] Az elsőfokú bíróság a peres eljárást megelőző nemperes eljárásban kirendelt ... szakvéleményét nem fogadta el, mert álláspontja szerint a mérőműszer működésével kapcsolatos kompetenciával e szakértő nem rendelkezett.
- [12] Ítélete alapjául aggálytalannak tekintette viszont a peres eljárásban kirendelt ... igazságügyi szakértő szakvéleményét, aki a mérőóra hiányában is egyértelműen megválaszolhatónak minősítette a per főtárgyát képező szakkérdést. Az elsőfokú bíróság aggálytalannak, hiánytalannak és ellentmondásoktól mentesnek tekintette a kirendelt szakértő szakvéleményét, amely alapján megállapította, hogy a mérőóra leszerelésekor nem valós értéket mutatott, ezért a felperes a számlaértékkel nem tartozik.
- [13] Határozata indokolásában kitért arra is, hogy az alperes nem tett eleget a Ptk. 277. § (4) bekezdése szerinti együttműködési kötelezettségének, mert a mérőóra leszerelésekor eljáró munkatársai nem tájékoztatták a felperes jelen volt házastársát arról, hogy a kiugróan magas mért értékre tekintettel rendkívüli vizsgálatot kezdeményezhet.
- [14] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helyes indokai alapján helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan az első-, vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérte. Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 182. § (3) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, valamint a 4-5. §-ait jelölte meg.
- [16] Az eljárásjogi jogszabálysértésekkel összefüggésben álláspontja az volt, hogy a vízmérő óra vizsgálatára fénykép alapján nem kerülhetett volna sor, továbbá a szakvélemény homályos, hiányos, önmagában és "a bizonyított tényekkel" ellentétben áll, helyességéhez nyomatékos kétség fér.
- [17] Arra is hivatkozott, hogy a vízmérő hiányát a bíróság jogerős ítéletében az ő terhére értékelte az együttműködési kötelezettség megsértése miatt, ami szerinte iratellenes, okszerűtlen, ezáltal jogsértő. Utalt arra, hogy együttműködési kötelezettségét éppen a felperes szegte meg azáltal, hogy mintegy két és fél éven át megakadályozta a vízmérő leolvasását, a csőtörés tényét nem jelentette be neki, ezzel együtt a csőtörés ténye és javítása

mikéntjének ellenőrzését is megghiúsította, továbbá engedély nélkül szerelte le a vipakot és - tudva a kiugróan magas vízfogyasztásról - munkatársai tájékoztatása ellenére sem kérte a vízmérő rendkívüli vizsgálatát. Minderre tekintettel a felperes saját felróható magatartására hivatkozott előnyök szerzése végett.

[18] érelmezte továbbá, hogy a tájékoztatás megtörténtét a bíróság nem találta bizonyítottnak, ennek keretében a tanúvallomások értékelését okszerűtlennek tartotta.

[19] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[21] A felülvizsgálati eljárás speciális, szigorú eljárásjogi szabályokhoz kötött rendkívüli perorvoslat. Kiemelendő, hogy a felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős ítélet. A felülvizsgálati kérelemben az azt előterjesztő félnek a jogerős - azaz a másodfokú - ítélet általa állított jogszabálysértéseit kell konkrétan megjelölnie és részletesen indokolnia. A felülvizsgálati kérelemnek egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei: a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja (Pp. 272. § (2) bekezdés, 1/2016. (II.15.) PK vélemény III. pontja és indokolása).

[22] A Kúria a jogerős ítélet vizsgálata alapján megállapította, hogy az a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

[23] A per főtárgya tekintetében a mérőóra esetleges hibás voltát kellett vizsgálni. A bíróság helytállóan indult ki abból, hogy a mérőóra hibáját, az óraállás valótlanágát a felperesnek kellett bizonyítania, mert csak ennek eredményessége esetén vonható le következtetés a kért megállapításra, nevezetesen, hogy az alperes által kibocsátott számla ellenértékével tartozik-e vagy sem. E vonatkozásban helyes volt a bizonyítási teher meghatározása, az erről adott tájékoztatás, továbbá a mérőóra hiányával kapcsolatos körülmények értékelése is. Lényeges azonban, hogy a mérőóra hiánya - szemben az alperes felülvizsgálati érvelésével - nem zárta el a felperest a szakértői bizonyítás lehetőségétől. A polgári per szabad bizonyítási rendszere [Pp. 3. § (5) bekezdése] bármilyen, a releváns tény megállapítására alkalmas bizonyítást lehetővé tesz. A jelen perbelihez hasonló kérdések (mérőóra hibája) megítélésénél a szakértői bizonyítás jelentősége kiemelkedő, mert a szakértelemmel rendelkező személynek állnak rendelkezésére azok az ismeretek, módszerek, amelyek az ítélet megalapozását lehetővé tévő megállapításokat, következtetéseket lehetővé teszik. A szabad bizonyítás elvéből következik, hogy a polgári perben a szakértő igénybe vétele nem csak a vizsgálandó tényt hordozó eszköz fizikai megléte esetén lehetséges. Nem ütközik jogszabályba, ha a szakértő

a perben a bizonyításra kötelezett fél által rendelkezésre bocsátott - adott esetben hiányos - adatok (peranyag) ismeretében szaktudása alapján, az alkalmazható szakértői módszerek útján ad véleményt. Önmagában tehát az, hogy a szakértő kirendelése és szakvéleményének elkészítése a mérőóra hiányában, így annak vizsgálata nélkül, a bizonyításra kötelezett felperes által szolgáltatott - egyébként az alperes által nem vitatottan a vizsgálat tárgyát képező mérőóráról, annak leszerelésekor készült - fénykép alapján történt, nem kifogásolható és nem jogszabálysértő.

[24] Ettől független és kizárólag a bíróság kompetenciájába tartozó kérdés a szakvéleményben foglaltak értékelése. A szakvélemény bizonyítékként való elfogadása annak meggyőző erejétől függ. Ennek során történik meg a bíróság részéről a szakvéleményben tett szakértői megállapítások, az ott rögzített vizsgálati módszerek és a levont következtetések elemzése, az esetleges hiányok, hibák, ellentmondások feltárása és kiküszöbölése, majd a szakvéleményben foglaltak összevetése a rendelkezésre álló további bizonyítékokkal.

[25] A perben kirendelt ... igazságügyi szakértő hiánytalan, érthető - és ezáltal a bíróság által ellenőrizhető -, logikusan felépített szakvéleményét a bíróság jogszabálysértés nélkül fogadta el és tette ítélete alapjává. Ezt a szakvéleményt erősítette a pert megelőző nemperes eljárásban kirendelt és ugyancsak a fényképfelvétel alapján az óraállást véleményező ... véleménye is. Ehhez képest nem volt olyan peradat, ami a két szakértőnek a mérőóra hibás voltát egybehangzóan megállapító szakvéleményét cáfolta volna.

A felülvizsgálati eljárás keretében általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria azt vizsgálta, hogy az eljáró bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre (BH 1996.506.). Lényeges, hogy az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH 2013.119.II. pont).

[26] A perben a bíróság nem helytelen és nem okszerűtlen következtetés alapján értékelte a bizonyítékokat, így határozata a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértés nélkül került meghozatalra, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[27] Az alperes egyéb felülvizsgálati hivatkozásait nem indokolta meg a szükséges mértékben, illetve a per főtárgya tekintetében irrelevánsak voltak, ezért azok felülvizsgálatára nem került sor.

Záró rész

[28] A pervesztes alperes a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes

felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni, amelynek összegét a Kúria a 23/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésének megfelelően állapította meg.

[29] Az alperes a felülvizsgálati eljárási illetéket lerótta, ezért annak viseléséről a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

[30] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése folytán tárgyaláson kívül bírálta el.

[31] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2016. szeptember 1.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró